

Pionýrská skupina Jihlava 1

40. tábor v Jestřebí

z kronik a vyprávění sepsal Dalibor Pituch

Historie tábora.....	2
První tábor – 1974	4
Pionýrská skupina Jihlava 1	4
Druhý tábor – 1975.....	5
Třetí tábor – 1976.....	6
Jak na tábor	6
Táborová kuchyně	7
Program táborů	9
Vybavení tábora.....	10
Táborový život.....	12
K organizaci táborů	15
Celoroční činnost oddílu.....	16
Současnost jestřebského tábora	17
Táborové hry v posledních letech	18
Poděkování	19
Vzpomínka	19
Julčiny hlášky	20

Historie před jestřebským táborem

Historii jestřebského tábora založili Jan Kosak zvaný Kotlík s Jožkou Příbylem. Kotlík se ve svém mládí věnoval skautingu, byl členem po druhé světové válce obnoveného Junáka. Koncem 60. let byl členem Oldskautů. Sám Kotlík měl dva bratry a se svojí ženou Annou Kosakovou, kterou všichni znali jako Julču, měl šest dětí. Rodina Kosakova bydlela v jihlavském Bedřichově v sousedství rodin Pohanovy a Kocmánkovy, obě rodiny jsou přitom s historií tábora také spojeny.

Tábornickou činnost zahájil oddíl koncem 70. let 20. století. Pro hledání vhodného tábořiště měl Kotlík snad nejlepší možné povolání – byl opravářem televizorů a při cestách po jihlavském okrese se ptal místních na místa vhodná pro tábořiště. V roce 1969 se tak uskutečnil první tábor junáckého oddílu na břehu Vývozního rybníka u Telče. Tábora se účastnil 5. chlapecký oddíl pod vedením Kotlíka a Jožky a 3. dívčí oddíl, který vedla Julča. Tábor se na tomto místě však uskutečnil pouze jednou, protože napřesrok zde již bylo vyhlášeno chráněné území.

V roce 1970 došlo k organizační změně a činnost byla začleněna pod nově vzniklou organizaci Pionýra jako Pionýrská skupina Jihlava 1 a její oddíl Krokodýl. Dalšími oddíly ve skupině byli Vlčata, Dukla, Poutníci, Ontario a Orion. Od roku 1971 po dlouhých 35 let skupinu vedla Julča.

V roce 1970 Kotlík našel nové tábořiště v Růžené, kde se tábor uskutečnil i další rok. „Tábor chladných nocí“, jak ho tehdy pionýři nazvali, se v roce 1971 uskutečnil na přelomu července a srpna a než se vytvořilo 18 nových podsad a postelí, spali táborníci společně několik dní v hangáru. Na táboře oslavil Jožka 42. narozeniny – táborníci v krojích si připravili vodu, zatroubili budíček o půl hodiny dříve než obvykle a jen co Jožka rozšněroval stan, zlili ho od hlavy

k patě. Na návštěvní den v sobotu 31. 7. se uskutečnil karneval a celý tábor zakončil o týden později táborový oheň.

V roce 1972 se „Tábor v močálech krokodýlů“ uskutečnil nakonec u lesovny v Jezdovicích u Třeště. Hledala se i jiná místa – louku u Čenkova zničila výstavba meliorace, u Hodic nebyl dostatek dřeva. Přípravu tábora hodně urychlila motorová pila zapůjčená od lesního Hudečka. Vedoucí tábora byla Julča a hospodářem Kotlík, Jožka nebyl uvolněn ze zaměstnání. Celkem se tábora účastnilo 31 dětí, instruktorů a vedoucích. Na táboře stálo 18 stanů, kuchyně s jídelnou a hangár. Po každém dešti však louka zůstala mokrá, při špatném počasí se její stav zhoršil až neudržitelně. Toto místo nebylo pro táboření vůbec vhodné.

O rok později se tak tábor vrátil zpět do Růžené. Po čtyřech dnech horečných příprav vzniklo 24 stanů, kuchyně s jídelnou a tradičně se postavil i hangár. Tábor byl tematicky spjat s 10. světovým festivalem mládeže a studentstva v Berlíně, Julča tak musela za noc ušít vlajky 26 států, které pak visely na bráně. Toho roku se dle Kotlíkových statistik z kuchyně na táboře snědlo 1 500 rohlíků, 200 kg chleba, 15 kg másla, 70 kg cukru nebo 150 kg masa.

V roce 1974 Kotlík našel louku v lese severozápadně od obce Jestřebí, která je pro pořádání táborů snad zcela ideální. Louka je mírně svažité, když na ní naprší voda, rychle odteče a louka se tak nerozmáčí. V blízkosti je také zdroj pitné vody i koupaliště, ale u tábořiště není větší potok, který by ho ohrožoval. Tábořiště je mimo osídlení a dopravní trasy v přírodním prostředí, navíc je chráněno lesy, které vytvářejí pro táborovou louku soukromí – v prvním roce byl dolní les houštinou vysokou kolem tří metrů a horní les byl mladým lesem s výškou o několik metrů vyšší. Za dlouhou dobu táboření na louce stromy pochopitelně vyrostly a nyní tvoří na okraji louky vysokou bariéru, která krásu místa jen umocňuje.

První tábor – 1974

První tábor na jestřebské louce „na Větrné hoře“ se začal připravovat v pátek 28. 6. 1974. Na louce se muselo všechno postavit, dovezly se cely a materiál na podsady a postele, postavila se kuchyně s kamny. Podsady se vytvářely v sobotu v Jestřebí a vozily se na kárce a traktorem do tábora, kde z nich Julča a další stavěli stany. Julča byla vždy hlavně na skládání a vyplétání postelí, bylo málo lidí, které by k této práci pustila. První den se podařilo vytvořit a postavit 13 stanů. Příprava tábora byla náročná – Mucek se říznul do prstu, byla zima a pršelo, několik věcí Jožka pak zapomněl v Jihlavě a na Jestřebí se tak muselo jet opakovaně. V neděli byl ale tábor úspěšně dokončen, měl 22 stanů, navíc jeden zdravotní, jeden zásobovací a sklípek, u horního lesa stál nový hangár a technický stan, u dolního lesa byla kuchyně s jídelnou a hřiště, uprostřed všeho stál stožár. V pondělí 1. 7. 1974 ráno i přes stále trvající nepříznivé počasí dovezl Jožka celkem 26 dětí, které byly rozděleny do tří družin – Leda, Bisoni a Vydry. První den se dostavěla brána, jídelna a latríny, po lese se posbíralo dřevo do kuchyně. Chod tábora zajistilo celkem 8 instruktorů, 3 vedoucí a Julči pes Cikán. Vedoucí tábora byla Julča a předsedkyní táborové rady Katka Blahutová. Táborová hra byla k 30. výročí Slovenského národního povstání, soupeřily mezi sebou družiny partyzánů, parašutistů a wehrmachtu, táborová hra byla plná různých akcí, výprav a šifer. Do historie tábora se zapsala i Bohunka Kejdanová, která spadla do latríny. První tábor skončil po třech týdnech.

Pionýrská skupina Jihlava 1

V září roku 1974 se z oddílu Krokodýl v rámci Pionýrské skupiny Jihlava 1 vyčlenil oddíl Albatros, který vedla nadále Julča. Skupina prostřednictvím svých oddílů vždy provozovala celoroční činnost a od roku 1980 pracovala při ZŠ v Jungmannově ulici v Jihlavě, v roce 1987 měla skupina 506 jisker a pionýrů a pořádala čtyři běhy letních

táborů na základnách v Jestřebí a Nové Vsi za účasti celkem asi 200 dětí. Po roce 1989 pokračovala organizace Pionýra i činnost Pionýrské skupiny Jihlava 1 ve škole na Pávovské ulici, a to až do roku 1993, kdy zanikla celoroční činnost. V průběhu 90. let se ze skupiny oddělila většina oddílů – oddíl Vlčat založil v roce 1990 samostatnou organizaci Javořice a pokračuje v činnosti dle odkazu E. T. Setona, ze skupiny vzešel i T. O. Mešnice, který působí v organizaci Pionýra.

Celoroční činnost byla v podobě oddílu Krokodýl obnovena až v roce 1996. Druhý oddíl Veverčata pak přibyl v roce 1999. V roce 2007 se skupinovou vedoucí stala Andrea Pohanová.

Druhý tábor – 1975

Ale zpět do minulosti. Příprava druhého tábora v roce 1975 probíhala již bez větších problémů, veškerý materiál byl včas dovezen na tábořiště a potraviny byly shromážděny v Jestřebí u Bártů, i když táborové stavby měly určité rezervy, kamna kouřila a do kuchyně zatékalo. Na tábořišti stálo celkem 18 stanů, dále kuchyně s jídelnou a zásobovacím stanem, hangár v horním lese navíc v horním lese posed – rozhledna. Toho roku proběhly celkem dva běhy, první oddílu Zálesáků a druhý oddílů Albatros a Dukla. Určitá rivalita mezi jednotlivými oddíly byla zřejmá již tehdy, stožár Zálesáků byl označen jako stožárek a byl nahrazen novým ze vzrostlého smrku. Na druhý běh přijelo v pondělí 21. 7. 1975 autobusem z Jihlavy 18 dětí, o které se postarali 4 instruktoři v družinách Aligátoři, Ježci a Lišáci. I na tomto táboře byla vedoucí tábora Julča, tehdy s téměř půlroční dcerou Monikou, která ovšem chladné a deštivé počasí odnesla nachlazením. Táborová hra nesla název Černý šíp, pojednávala o hledání podkladu kmene Inků v horách Sierra Pocattle a táborníky přenesla do 18. století. Tohoto tábora se poprvé účastnili bratři Libor a Olda Pohanovi. Poklad

vyhrála družina Ježků pod vedením Renaty Kosakové, která se o rok později vdala i za účasti pionýrů.

Třetí tábor – 1976

Stavění třetího jestřebského tábora v roce 1976 provázelo úmorné horko, což byla změna, protože všechny předchozí a většina následujících stavěček propršela. Na tento tábor přijelo o 15 pionýrů víc, takže se muselo vyrobit a připravit více stanů – celkem 31, kromě toho již tradiční kuchyně s jídelnou, technický a zásobovací stan a brána s hlídací věží. Přibyly tak i další družiny – Tygři, Bizoni a Berušky. V sousedství tábora PS Jihlava 1 vyrostl u studánky tábor pionýrské skupiny z Chodova. Byla uspořádána společná stezka odvahy, turnaj v kopané a zápas v odbíjené a vytvořila se i nová přátelství.

O dalších táborech vypovídají dochované táborové kroniky. Kromě vlastních kronik vstoupil tábor i do kroniky obce Jestřebí. Tábořiště pravidelně navštěvoval místní kronikář.

Jak na tábor

Na tábory se odjíždělo vždy autobusem z Jihlavy. Zprvu běžnými linkovými z autobusového nádraží z nástupiště 30, od roku 1977 jezdil zvláštní objednaný spoj. V roce 1982 se vyjíždělo od Zezulkárny, později od školy v Jungmannově ulici. Dnes se odjíždí z parkoviště na Slavíčkově ulici. Děti si svoje věci v minulosti vozily samy autobusem a z rozcestí jim s nimi pomáhali instruktoři, až později začala jejich zavazadla cestovat samostatně nákladním automobilem.

Zásobování tábora probíhalo jednak vlastními silami, ale také různými dodavateli – ovšem ne vždy spolehlivými. V roce 1977 zajistil k nadšení táborníků Kotlík dodávku 15 kg křížových kostí z kostelecké masny, Kotlík byl specialistou na rozlišný proviant koneckonců vždy. Ještě na tábor v Růžené dodala v roce 1973

místní masna namísto 60 ks párků celých 60 kg párků. V roce 1975 zase bylo na tábor zelinářem dodáno pro 25 osob omylem celých 15 kg česneku. Zásobovači – zelináři, mlékaři a pekaři – vykládali svůj náklad obvykle na rozcestí na silnici z Jestřebí do Stonařova, kam museli táborníci pro věci dojíždět károu. Až na tábořiště dojížděli zásobovači zřídkakdy – a věděli proč: například v roce 1979 zapadl zásobovač na cestě u rybníka do díry a musel ho přijet vytáhnout traktor.

Přístupová cesta k tábořišti byla vždy problematická. V roce 1984 po vydatných deštích musela být vysypána štěrkem objednaným Kotlíkem z Jihlavy, protože nešlo vyjet. V roce 1999 pak u rybníka zapadnul furgon zelináře a naprosto rozblácená cesta musela být upravena.

Táborová kuchyně

Táborová kuchyně požívala vždy vysokého hodnocení. V počátcích tábořiště byla označována dokonce jako interhotel. Hlavní kuchaři se na tábořišti střídali (v roce 1977 to byl kupříkladu Jiří Bříza), v některých letech vařil i sám Kotlík. S vařením vždy pomáhala některá z družin, které se pravidelně střídaly. V počátku bývaly kuchyňské služby významně náročnější než dnes – dnešní táborníci už neznají loupání brambor, zpracování zeleniny a těžké kuchyňské práce. Vařilo se na kamnech, plynových vaříčích a sporácích a v počátcích i v polní kuchyni – s čištěním kotle polní kuchyně měli táborníci nemalé problémy, nejednou vrávorali na jeho okraji.

Táborníci dříve také nejedli z talířů jako dnes, ale z ešusů, které byly navěšeny na ešusové tabuli před jídelnou. Jako první jídlo se na táboře vždy podávala čočka – dle tradice se čočkou vítají hosté. Nikdy však tento pokrm nedostával velké ohlasy, jak plyne takřka ze všech zápisů v táborových kronikách. V kuchyni se také událo množství historek. V roce 1987 shodila Vendula na kamna lahev

meruňkového destilátu, což vyvolalo obrovský oheň a celá kuchyně byla několik dní plná alkoholových výparů.

Pro vaření i pro sušení prádla v kuchyni bylo vždy potřeba množství dřeva. Táborníci dřevo sbírali v okolních lesích, nikdy je nezajímalo čaprčí, vždy se šlo hlavně po „kostech“ – suchých na zemi ležících větvích. Táborníci však vždy pokukovali v okolních lesích i po uschlých stromech, klády a kulány se používaly pro stavbu táborových staveb, táborových ohňů i pro topení. První profesionální motorová pila se na táboře objevila v roce 1979, kdy se pokácelo v okolních lesích asi dvacet stromů. Záhy však následovala kontrola z JZD Brtnice, naštěstí lesy ve správě tohoto vlastníka dotčeny nebyly.

Důležitou komoditou pro chod tábora také byla voda. Jako zdroj byla nejprve využívána studánka u rybníka u cesty na tábořiště, pak byla objevena stará studna v lese u severního konce louky. Studnu, která je snad pozůstatkem středověké osady, vyčistil a obnovil Kotlík společně s táborníky. Pro vodu se chodilo s kárkou s mlékařskými konvemi ke studánce a vozila se do tábora. V některých suchých letech, například v roce 1981 však byla velká nouze a muselo se chodit i ke studánce ke koupališti. Až v 80. letech byl tábor napojen na jestřebský vodojem a dodávka vody se tak výrazně zlepšila a z kvalitnila – na rozdíl od pramenů v okolí, které čerpáním vod buď úplně vyschly, nebo přinejmenším významně snížily svoji vydatnost.

Okolní lesy bývají za vlhkého počasí, tak obvyklého pro červenec, plné hub. Už od počátku tábora se však sebrané houby nesmějí dávat dětem. Při takových houbových kalamitách, jako byla v roce 1984, je Julča v kuchyni zavařovala, přitom je sama nikdy nejedla.

Program táborů

Režim dne se výrazně nezměnil možná od počátku tábora. Budíček v prvních letech zařizoval Kotlík se svojí trubkou a za doprovodu vytí psa Cikána, budíček přicházel mezi půl sedmou a půl osmou. Následovala rozcvička a snídaně. Ranní nástup vždy zahajoval každý táborový den, z počátku dokonce i během stavěček. Večerka zpočátku tábora byla už v devět hodin, výjimečně později. Postupem se posunula až na dnešních tři čtvrtě na deset. Pakliže byla v programu noční hra, děti se ještě jednou dostaly ze spacáků.

Táborový program byl naplněn různými soutěžemi a stezkami. V roce 1975 to byla třeba stezka odvahy, jejíž součástí by byla zdravotní, příroda, hod granátem, morseovka, střelba, azimut, stavba stanu, uzly. Oblíbené také byly opičí dráhy, nezřídka i noční. V počátcích táboření byly úplně obvyklé dlouhé pochody a dvoudenní výpravy. V roce 1977 se šlo 34 km do Růžené na tábor pionýrů z Karviné, o rok později se uskutečnila dvoudenní výprava do údolí Oslavy k Náměšti. Na výpravu II. běhu do Dačic v roce 1988 táborníci také dlouho vzpomínali – pod vedením Ládi Kocmánka nejprve ujel v Třešti vlak a muselo se čekat dvě hodiny na další, ten ovšem končil už v Telči, takže se cíl výpravy změnil na telečský zámek. Do vlaku plánovaná svačina navíc byla zapomenuta na lavičce nádraží v Třešti. Zámek v Telči pak skupině nabídnul vstup až v podvečerních hodinách, takže se cíl cesty opět změnil alespoň na procházku Telčí. Při zpáteční cestě vlakem si malý Láďa zapomněl ve vlaku batoh, při vystupování z autobusu na rozcestí táborníci pak vyplašili vosy a všichni účastníci dostali několik žihadel – až na vedoucího výpravy, který vosám vyváznul. V 90. letech se pak chodilo na výlety už jenom do Brtnice, nejprve po silnici a poté polními cestami přes Vlčí jámy, a také na zámeček Aleje.

Nedílnou součástí táborových her jsou šifry. V jejich sestavování se zpočátku táborů vyžíval hlavně Jožka s Julčou, Jožka měl pak

přezdívku Velká šifra, na složitost jeho zadání se vzpomíná dodnes. Později táborový program připravoval Libor a Andrea Pohanovi a Richard Března. Šifry často kombinují různé způsoby a techniky, využívají Morseovu abecedu, mřížku, posunutou abecedu, různé obrázky či znaky. Zadání šifer se v počátku tábora objevovalo na oznamovateli vedle brány, nyní je již spíše předáváno dětem osobně. Šifry se také dnes mění v hádanky nebo luštěnky, protože dřívější šifry jsou pro dnešní děti již prakticky neřešitelné. Někteří jsou však na šifry přirození talenti – třeba Petra Kocmánková učila v roce 1984 po první třídě šifry tehdy o mnoho zkušenější táborníky Martina Hálu a Řízka.

Dříve mezi sebou soutěžily vždy v družinách a také v kategoriích. Dříve byly kategorie dříve M (6 až 9 let), S1 (10 až 12 let) a S2 (13 až 15 let), v posledních letech jsou pak kategorie A (6 až 8 let), B (9 až 11 let), C (12 a 13 let) a D (14 a 15 let).

Vybavení tábora

Tábor vždy disponoval dostatečným sportovním vybavením – fotbalovým a volejbalovým hřištěm, v posledních letech přibýlo druhé volejbalové hřiště, basebalový koš a dvě trampolíny. V roce 1999 vznikla šestimetrová horolezecká stěna, která byla postupně rozšiřována v celé lanové centrum s lávkami, houpačkami a dalšími atrakcemi.

Jeden stan byl vyhrazen jako zdravotní. Hlavním zdravotníkem byla vždy Julča proslulá hromadnými preventivními akcemi proti angíně – při nástupu byla schopná postupně ošetřit krky všech táborníků stříknutím Stopanginu nebo Joxu. Někdy však zranění neunikla ani samotná Julča – v roce 1982 zakopla o kolík hangáru, zranila si nohu a pak ji musel po tábořišti nosit Olda Pohan s Hlodem. V roce 1979 zasáhla tábor žloutenka, onemocněly dvě tábornice a všichni ostatní byli přímo na tábořišti preventivně očkováni lékařskou delegací z Jihlavy. V roce 1984 se pak na II. běhu objevili vši, Julča

tehdy musela celému táboru umýt hlavy a odšivit je. O rok později si pak Honza Jeletz, tehdy poprvé na táboře a hned jako nejoblíbenější dítě, rozřízl v kuchyni ruku.

Úklid stanu táborníků byl hodnocen, obvykle při ranním nástupu. Ten, kdo má uklizeno nejlépe, dostane celých deset bodů do osobního hodnocení a na stan je mu vyvěšen obrázek sluníčka, výborný úklid je za pět bodů, špatný pak za bod nebo za nulu. Největší svinčík je pak hodnocen minus deseti body a stan je ověšen obrázkem prasete. V historii táborů byla spousta ostrých vedoucích vyžadujících absolutní pořádek, notoricky nepořádných i pořádkumilovných dětí. V roce 1981 získal nejvíc sluníček stan Mancíka a Rosti Prchala, prase se pak nejčastěji objevilo na stanu pánů Hortenského a Bednáře.

Jen jeden stan hostil každý rok vždy stejnou a tutéž osobu. Byl to ten krajní u lesa v poslední řadě na straně holek. Toto byl stan Julči, dnes v něm spí její vnučka, Anička Provazníková.

Koupaliště bylo u tábořiště od jeho počátků. V roce 1976 dostalo k nadšení táborníků nový skokanský můstek. Na koupališti se pravidelně konal rituál Neptun, při němž došlo na skokánku k zasvěcení nových instruktorů – ti museli vypít nechutný lektvar, složit slib a skočit do vody. Tato tradice se v historii již vytratila. Nádrž dnes také trpí nižší vydatností pramenů v povodí a v suchých letech se hladina snižuje hodně pod úroveň lávky. V posledních letech tak koupaliště nahradil, a to zejména pro mladší táborníky, nafukovací bazén.

Táborový život

U táboráku se vždy povídaly historky, zpívaly písničky a prováděly různé akce a scénky. V roce 1975 se najednou uprostřed noci objevily u táboráku vedoucí převlečení za příšery. Většinou u posledního táborového ohně pak probíhal i táborový soud – ten trestal různé skutky dětí, instruktorů i vedoucích. Obvinění a tresty neminuly ani nejvyšší vedení tábora – třeba v roce 1976 musela Julča za to, že nechodila na rozcvičku udělat po deseti dřepech, poskocích a kočiček. V roce 2006 pak byla odsouzena Vernex za hlasitý zpěv od nočního ležení u křížku, kterým v táboře probudila Libora. Táborníci také rozhodovali v anketách o nej, tyto ankety Kotlík.

Pověstné jsou také Julčiny horory vyprávěné v jídelně u svitu lampy, všichni posluchači se vždy třepali hrůzou a krve by se v nich nedořezal, přesto vždy dychtivě čekali na další vyprávění.

Od prvních táborů samozřejmě vznikaly lásky. Institucionálně sice nově vzniklé páry spojovaly táborové svatby, ty byly ovšem platné jen po dobu a na místě tábora. V roce 1977 došlo ale při posunu termínu z důvodu špatného počasí k výraznému poklesu vdavkychitvých párů – a to převážně z důvodu nevěry. Kromě těchto nevážných táborových svateb se však na táboře poznaly i životní páry – třeba Lenka Musilová a Mucek, její sestra Dana Musilová a Olda Pohan, Andrea Chylíková a Libor Pohan, Baša a Richard Března, Jitka Houzarová a Jeník Dolejší, Jeřabina a Papouch, Bambulka a Cukr, Pavla Kryštofová a Křížák, Hana Havlíčková a Řízek nebo Jana Tocaurová a Petr Bajer. V roce 2002 si pak přímo na tábořišti vzal Moniku Lád'a Kocmánek. Potomci těchto párů se pak opět stali malými táborníky a tábor již pomalu směřuje ke svojí třetí „vlastní“ generaci.

Tábor uprostřed lesa je zcela vystaven vlivu počasí. Nejvážnější událostí byla silná bouřka z horka spojená s krupobitím a silným

větre v noci na pátek 13. 7. 1984, která se přihnala asi o půl druhé v noci. Silný vítr zlomil strom, který spadnul na jídelnu, velké škody nenapáchal jenom proto, že se opřel o nádrž vody, kterou zatlačil 40 cm do země. Krupobití protrhalo cely stanů, zničeno jich bylo dvanáct. Děti a vedoucí se přesunuli ze stanu do hangáru, ve kterém drželi tyče a lana, aby hangár neuletěl. Následně byli všichni evakuováni do Stonařova, bez věcí, v nočním oblečení a často i bez bot. Při evakuaci pomohli stonařovští hasiči a při likvidaci následků ještě i brtniční lesníci. Následky se podařilo zlikvidovat ještě v pátek, kdy se večer vrátil tábor ke svému programu. Podobnou evakuaci, tentokrát do jestřebského sálu, zažil tábor ještě v roce 2004, tentokrát naštěstí očekávaná silná bouře nepřišla a táborníci se mohli ráno vrátit zpět. V roce 2005 pak zase přšelo tak, že bahno bylo mezi stany, na nástupišti i před jídelnou a peklem.

Tábor v Jestřebí také navštívily různé návštěvy – v roce 1975 to byl například oddíl Káňat z Prahy 10, který do kroniky poznamenal, že se jim na tábořišti moc líbilo. O rok později přijeli zástupci pionýrské skupiny z Karviné. V roce 1982 se dvou ze tří týdnů účastnili tábora i pionýři z oddílu Brontosaurus z Pionýrské skupiny Jihlava 5. V roce 1986 navštívil tábor harcmistr Jacek Ciesolka ze Sremu v Polsku, aby navázal spolupráci, následující dva roky se čeští pionýři a polští harcíři vzájemně navštívili na svých táborech v Jestřebí a v Koszalinu na pobřeží Baltského moře. V roce 1987 Poláci porazili Čechy ve fotbale 7:5, ale ve volejbalu vyhráli Češi v poměru 3:0. Harcerům se na Jestřebí líbilo, jen postele se jim zdály moc tvrdé.

Kromě návštěv chodily na tábor vždy také kontroly. V počátcích zejména z pionýrské organizace, později chod tábora kontrolují hygienici. V roce 2003 se na tábořišti uskutečnila oslava 30. tábora. Julča provedla nástup současných i minulých táborníků, na tábořiště seskočil parašutista – pionýr, prohlídly se staré kroniky a po veselém večírku mnozí ve stanech zavzpomínali na svá táborová léta.

Druhou táborovou sobotu pak také navštěvovali své děti na táboře rodiče. Byl pro ně vždy připraven nějaký program, většinou karneval, kterého se účastnili jak děti, tak vedoucí. Některé masky byly skutečně nezapomenutelné, jako třeba Sněhurka a sedm trpaslíků na koloběžce v roce 1986. Dlouhou koloběžku tehdy museli na tábor dopravit vlastní silou z Pávova a trvalo jim to přes dvě hodiny. Od konce 90. let bylo na návštěvní dny také sehráno několik divadelních kusů a rodičům byly prezentovány i rukodělné a výtvarné výrobky dětí a vedoucích.

V historii tábora také došlo k různým přepadům, které šly po vlajce nebo táborovém znaku. V roce 1975 to však byla spíše hromadná psychóza (jak stojí poznačeno v táborové kronice), kdy měl tábor přepadnout na motorce Bobr z oddílu Vlčat, na domnělého nezvaného návštěvníka štěkal pes Cikán a Kotlík ho hledal v horním lese, za hangárem i v dolním lese. Bobr však měl dobrý cíl – svůj znak z tábora v Nové Vsi, který byl ukraden na jestřebský tábor. V roce 1981 zase hlídka spatřila u zásobovacího stanu tajemnou postavu v zeleném svetru a klobouku, načež byl zburčován celý tábor. V roce 1986 se pak udál přepad při táborovém ohni, neznámý muž v rukavicích vystrašil hlídku a na celtě jednoho ze stanů zanechal nápis „Vetřelci“.

V táborových kronikách je spousta záznamů o poruchách či nedostatcích provozních kapalin u Kotlíkových automobilů. Nespolehlivost jeho vozového parku mnohdy ohrožovala i táborový program nebo bránila přesunům materiálu a osob. S opravou pomáhali účastníci táborů nebo také pan Bárta z Jestřebí. V roce 1984 musel Kotlík sušit v troubě rozdělovač, aby mohl vůbec odjet do Jihlavy.

K organizaci táborů

Poslední třítydenní tábor se uskutečnil v roce 1997, od následujícího roku byly tábory už jen dvoutýdenní. Ve zmíněném roce na počátku července zasáhly Moravu velké povodně, i táborníci bojovali s přívaly vody a nezažili ani jeden den, během kterého by nepršelo. Prádlo a oblečení se tehdy sušilo všude – v kuchyni, v hangáru i v jídelně. Na tábořišti se uskutečňovaly obvykle dva běhy, v roce 1974 to byl jeden běh, v roce 1987 pak dokonce tři běhy (českopolský, český a sportovní). První běh býval obvykle oddílový a všeobecně zaměřený, druhý pak byl pro fotbalisty a volejbalistky z Bedřichova.

V prvních letech se tábor kompletně boural a louka se čistila od veškerého materiálu a staveb. Celty, deky, spacáky a další vybavení se vozilo z Jihlavy, podsady byly uskladněny v Jestřebí. Tábor částečně postavili vedoucí a instruktoři během víkendu, nicméně na dětech zůstala příprava některých částí tábora – družiny bývaly pověřeny stavbou latrín, brány nebo jídelny. Na začátku existence tábora také jeden rok bylo na louce od hřiště až ke studánce zasazeno obilí. Jiný rok na podzim byla louka zase kompletně zorána, naštěstí do července byla zase uvláčena a byla zasazena tráva. To louce hodně prospělo, protože toho roku se voda vsakovala o mnoho lépe.

Táborové stavby procházely samozřejmě svým vývojem. V roce 1981 byla kompletně zrekonstruována kuchyně a proběhla stavba nové jídelny. V roce 2001 se v pekle postavil nový krb, v roce 2005 následovala nová jídelna a rok později i nová kuchyň s peklem a kvelbem. V tomto roce jsme také už poněkolkáté přehradili potok pod táborem a vytvořili nádrž zvanou Gabčíkovo. Původní hygienický stan také nahradila v roce 2004 polní sprcha zcela přestavěná o několik let později.

Celoroční činnost oddílu

Celoroční činnost oddílu probíhala dlouhá léta. Již od 70. let využíval oddíl Krokodýl základnu na Mlýně u Telče. Jezdil sem na jarní prázdniny, přípravu na stezky i na pracovní brigády až do počátku 90. let, kdy byl objekt vrácen původním majitelům.

V 80. letech byla činnost představována pravidelnými schůzkami jedenkrát do týdne – členové se učili Morseovu abecedu, byliny a rostliny, šifry nebo třeba mapové značky, pořádali se různé výlety, karnevaly i další venkovní činnosti jako například střelba ze vzduchovky. Oddíl se také účastnil různých soutěží a závodů jako Kufrování s Dominem, turisticko-branných závodů (známých jako tébézetky), Partizánského samopalu nebo Dukelského závodu.

Počátkem 90. let po společenských změnách celoroční činnost zanikla a obnovena byla oddílem Krokodýl na podzim 1996 víkendovými výjezdy na Stvořidla, Hájenku Černé lesy a chalupu v Dolních Hutích. V dalším roce, na podzim 1997 se uskutečnil ještě jeden víkendový výjezd na Stvořidla. Program byl vždy složen z různých her, soutěží, vycházek a zábavy. Oddíl se také pravidelně účastnil okresního kola Pionýrské stezky, ze kterého se pravidelně probíjával i do oblastního kola i do finále, například v roce 1999 čítala výprava ze skupiny na finále do Letohradu 9 dvoučlenných hlídek, o rok později 7 hlídek.

Dne 23. 1. 1998 se uskutečnil první víkendový výjezd na základnu oddílu v obci Jihlávka, v krásném prostředí pod Javořicí. Základna je bývalou zemědělskou ubytovnou, má klubovnu, tři ložnice a sociální zařízení. Venku je travnatý dvorek, skupinou vybudované hřiště a ohniště. I v chalupě skupina udělala hodně práce, aby si ji přizpůsobila pro svoji činnost. Na Jihlávky se od roku 1998 jezdí každý měsíc od října do května a navíc na jarní prázdniny. V roce 1999 pak byl založen i druhý skupinový oddíl Veverčata, základna na Jihlávce je tak vytížena dvakrát do měsíce.

Současnost jestřebského tábora

V roce 2013 se na tábořišti uskutečnily dva běhy letního tábora, každého z nich se zúčastnilo takřka 80 dětí a téměř 30 dalších lidí – vedoucích, instruktorů, kuchařek a dalších. Na tábořišti stálo celkem 59 podsadových a asi 5 jiných stanů. Máme velkou jídelnu, prostornou kuchyň, peklo, kvelb, bránu, sprchu, boudu pro zásobování a nářadí, dvojchatku jako kancelář a sklad materiálů a pomůcek, namísto hangáru, který v některých letech vysychal až do začátku září, již stavíme jen party stan. Vyžití nabízí velké fotbalové hřiště, dvě volejbalová hřiště, dvě trampolíny, baseballový koš, v lese houpačky a síť a vzadu na louce také lanovka. Klučičí latríny jsou v horním lese, holčičí v dolním, pod chatkou v lese je také latrína pro kuchařky. Letos jsme vytěžili náplavy z Gabčíkova, protéká nám ale hráz, musíme (se) tak chladit jinde..

Na obou bězích je realizován jednak individuální program (v rámci něhož soutěží o ceny jednotlivci ve věkových kategoriích) a jednak společná táborová hra. Táborníci jsou na počátku tábora rozděleny do osmi družin (týmů, lodí, kmenů, posádek – dle zaměření hry) napříč věkovými kategoriemi a plní různé úkoly společně.

První běh je všeobecně zaměřený, program se sestává z táborové hry a dalších aktivit – sportovního turnaje ve fotbalu a přehazované družin, aktivit připravovaných pro děti vedoucími a instruktory (výtvarné, hry, zábava), jedno dopoledne vždy věnujeme tradiční anebo netradiční olympiádě. Některé večery věnujeme promítání filmů, hře v lese (oblíbení Pašeráci a Predátor) nebo noční opičí stezce. Během tábora, když vyjde počasí, máme dva táborové ohně. Kromě toho má první běh tradiční aktivity – volba táborové miss, soutěž ve zpěvu nebo táborové svatby. Každý rok také za námi přijedou rozličné návštěvy – hadák, ptáčník, bubeníci, p. Pulicar s holoubky, policejní psi a jiní.

Základ programu druhého běhu tábora tvoří dva pilíře: sportovní disciplíny a táborová hra. Každé dopoledne plně táborníci spoustu různých disciplín, jednak sportovního, ale i dovednostního a vědomostního zaměření. Během let jsme si vytvořili portfolio několika desítek různých her a soutěží, v nichž hodnotíme individuální výkony dětí. Skupinová činnost je pak realizována prostřednictvím celotáborové hry. Zbylý čas na táboře trávíme prostřednictvím dalších her a činností, z nichž některé jsme si sami vymysleli (např. stále populárnější golffotbal). Program je nabitý a táborníci si z něj odnesou spoustu nových zážitků.

Táborové hry v posledních letech

	I. běh	II. běh
1996	Divoký západ	Divoký západ
1997	Pán prstenů	Pán prstenů
1998		Gooka
1999	Mt. Everest	Mt. Everest
2000	Gooka	Divy světa
2001	Skotsko	Statečné srdce
2002	Harry Potter	Harry Potter
2003	Pán prstenů	Hobit
2004	Divoký západ	Olympijské hry
2005	Jumanji	Divoký západ
2006	Divoký západ	Staré řecké báje
2007	Hledání svatého grálu	Maharal
2008	Cesta kolem světa	Rallye Dakar
2009	Asterix a Obelix	Divoké kmeny
2010	Souboj titánů	Avatar
2011	Madagaskar	Piráti z Karibiku
2012	Cesta do pravěku	Legenda o Enyovi
2013	Piráti z Karibiku	Hvězdná brána

Poděkování

Tábor každoročně vzniká na louce pana Pulicara z Jestřebí. Jemu, i ostatním dobrým lidem z Jestřebí, kteří umožňují každoročně konání tábora, patří velké poděkování.

Poděkování také patří všem lidem, kteří se podíleli a podílejí na přípravě táborového programu, dále všem vedoucím a instruktorům a dalšímu personálu tábora.

Na konání tábora každoročně přispívá OV KSČM. Táborníky pak bezpečně dopravuje pan Husták, který provozuje autobusovou dopravu. Oběma organizacím děkujeme, stejně tak jako případným dalším sponzorům :-)

Vzpomínka

Vzpomínáme na naši dlouholetou skupinovou a táborovou vedoucí, Julču (1935 – 2013). Stála u zrodu našeho tábora a její výchovou prošlo hned několik generací dětí. Dokázala děti naučit mnohému, její vytrvalost byla zcela obdivuhodná. Ještě loni s námi seděla v pekle a pérovala nás za chybějící sádlo, na které zrovna dostala chuť. Moc nám chybíš.

Vzpomínáme také na jejího manžela Kotlíka (1933 – 1997), který naše tábořiště našel a jestřebský tábor dlouhé roky připravoval a zajišťoval. Stejně jako Julča se věnoval celoroční činnosti a dětem předával to nejlepší možné. Jen díky Kotlíkovi nám z minulých táborů zůstaly krásné kroniky, které nám přibližují naši minulost.

Před několika lety nás náhle opustila naše kamarádka Segi (1976 – 2009). Jezdila s námi na tábory od svého mládí, ve své dospělosti se pak stala instruktorkou a vedoucí a motorem II. běhu našeho tábora. Znali jsme ji jako dobrou duši, kterou určitě zůstává.

Julčiny hlášky

Vážení přátelé televizní kopané!

Facka, funus, mozek na zdi.

Dám ti lepáka, až se ti hlava otočí kousavým dozadu.

Mám dvě zdravé ruce, které hodlám použít.

Varuju tě, jestli přiběhneš, že sis vypíchnul oko, tak tě ještě zmlátím.

Věci vyřizuji jasně, stručně, dostane přes hubu.

Chceš facku hned nebo až za pět minut?

Jseš normální?

Dolejšáku, ty debile!

Umělé hnojivo.

To sežereš, kdyby to tvá smrt byla!

Hvězdo jasná.

Hvězdo jitřního nebe.

Jezinky!

Lásko má, pojd' sem.

Podrbej mně záda.

Skoč mně pro cigarety.

Je tam někde Libor nebo Riči?

Ve dvanáct hodin tady nikdo nebude.

Jestli je něco, co k smrti nesnáším, tak když mně lžeš.

... a pak samozřejmě Julčina pověstná píšťalka.

Dalibor Pituch
40. tábor v Jestřebí

Vydala Pionýrská skupina Jihlava 1, Slavičkova 7, Jihlava
k výročí 40. tábora na louce u Jestřebí

Tisk Copy Skori
Jihlava, červenec 2013
Vydání 1.
Náklad 100 ks